

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Zwerfafval & Single Use Plastics

Maja Valstar

maja.valstar@minienw.nl

Anke Willemstein

anke.willemstein@minienw.nl

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Zwerfafval

Wat doen we eraan?

- Zee
 - EU Kaderrichtlijn Marien
 - GD Schone stranden, GD Visserij voor een Schone Zee, GD Scheepsafval keten
- Zwerfafval aanpak rivieren
 - Ontwikkelen monitoring
 - Bron aanpak
 - Pilots vang-systemen
 - Zwerfafval Ophaal Regeling

Wat doen we eraan?

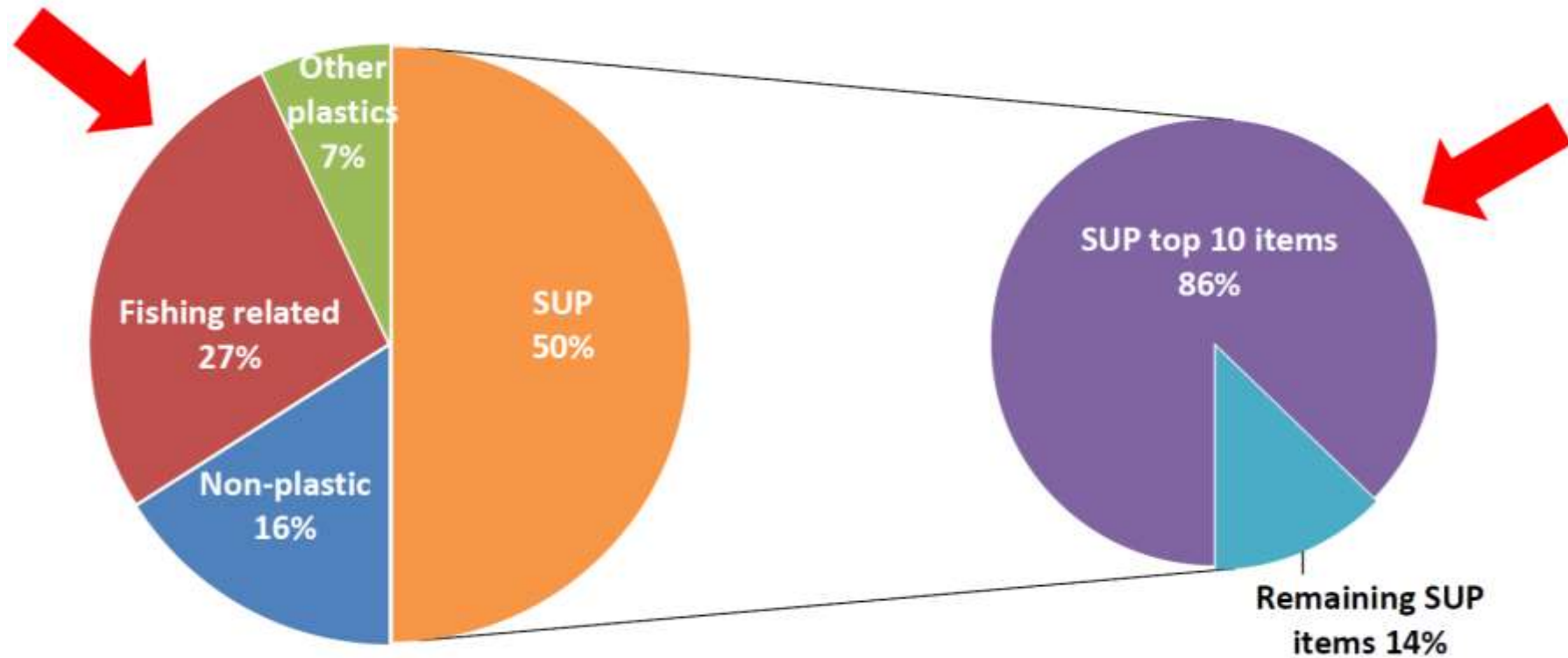
- Preventie op land
 - Goed afvalbeheer
 - Preventie beleid: statiegeld, SUP
- Gedragsaanpak
 - Pilot kauwgom ism Gemeente Den Haag
 - Gedragscampagne 2020

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Single Use Plastics richtlijn

Zwerfafval items uit zee

SUP top 10

Ranking	Item	% of SUP
1	Drinks bottles, caps and lids	21%
2	Cigarette filters	19%
3	Cotton bud sticks	12%
4	Crisp packets/ sweet wrappers	9%
5	Sanitary applications (wet wipes & sanitary towels)	8%
6	Plastic bags	6%
7	Cutlery, straws and stirrers	4%
8	Drinks cups and lids	3%
9	Balloons and sticks	2%
10	Food containers	2%

- Regional variation: top 10 changes little even if rankings differ
- Similar analysis in several countries worldwide

2. Maatregelen in de SUP-Richtlijn

Artikel nr.	Maatregel	Datum
Artikel 1	DOEL richtlijn - Voorkomen effecten SUP's op het (aquatisch) milieu en menselijke gezondheid - overgang naar CE met innovatieve en duurzame bedrijfsmodellen, producten en materialen bevorderen - bijdragen aan efficiënte werking interne markt.	1 juli 2021
Artikel 2 Producten:	toepassingsbereik - De geselecteerde Single Use plastics - Alle oxo-degradeerbare producten - Kunststofhoudend vistuig	1 juli 2021

Maatregelen in de SUP-Richtlijn: Vervolg

Artikel nr.	Maatregel	Datum
Artikel 3 Definities: (Art. 12)	Definities van belang definitie SUP: kunststof = - = Inclusief biobased en biodegradeerbare kunststoffen (overweging 11) - = inclusief plastic coating - <u>Single use</u>: bedacht/ontworpen/in handel gebracht voor meermalig gebruik valt niet onder definitie. - <i>Nadere uitwerking guidance 2020</i>	1 juli 2021

Maatregelen in de SUP-Richtlijn: vervolg

Artikel nr.	Maatregel	Datum
Artikel 4	Consumptiereductie <i>(‘aanzienlijk’ – meetbaar)</i>	Realisatie 2026 t.o.v. jaar 2022
Producten:	- Drinkbekers (doppen en deksel incl.) - Voedselverpakkingen (containers met/zonder deksel) voor on the go (geen bereiding/onmiddellijke consumptie/vanuit de container). Inclusief: verpakkingen fastfood of andere maaltijden onmiddellijke consumptie, m.u.v. drankverpakkingen, borden, zakjes en wikkels die voedingsmiddelen bevatten. lidstaat biedt overzicht maatregelen aan Cie. LS monitort in de handel gebrachte producten <i>Cie: uitvoeringshandeling: methode voor de berekening en de verificatie van de ambitieuze en aanhoudende consumptievermindering</i>	Juli 2021 Januari 2021

Maatregelen in de SUP-Richtlijn: Vervolg

Artikel nr.	Maatregel	Datum
Artikel 5 Producten:	Marktrestrictie Wattenstaafjes, ballonstokjes, rietjes, roerstaafjes, bestek, borden, voedsel- en drankverpakkingen en drinkbekers van EPS, alle oxo-degradeerbare plastics	Vanaf 3 juli 2021
Artikel 6 Producten:	1. Doppen vast aan de fles/pak 2. 25% gerecyclede content PET 3. 30% gerecyclede content alle flessen drankverpakkingen tot 3 liter (en ad 1: ook samengestelde drankverpakkingen) - NEN-normen voor vastmaken doppen - <i>Uitvoeringshandeling berekenen/verifiëren gerecycled content</i>	2024 2025 2030 Opdracht al gegeven 1 januari 2022
Artikel 7 Producten:	Markeringsvereisten op producten Hygiëneprod., sigarettenfilters, drinkbekers <i>Uitvoeringshandeling Cie</i>	Vanaf juli 2021 Juli 2020

Maatregelen in de SUP-Richtlijn: Vervolg

Artikel nr.	Maatregel	Datum
Artikel 8	Producentenverantwoordelijkheid	
Producten:	Lid 2: - voedselverpakkingen, d.w.z. containers zoals dozen, met/zonder deksel, 'on the go' - Inclusief verp'n fastfood/ onmiddellijke cons. - Flexibele zakjes/wikkels voor voedsel onmiddellijke consumptie - Drankverpakkingen max 3 liter - Drinkbekers - Lichte plastic draagtassen	5 januari 2023 (UPV regeling vastgesteld voor 4/7/2018)
Maatregelen: <i>Kosten dekken van</i>	• Bewustwordingsmaatregelen art. 10 • inzamelen afval dat in openbare inzamelsystemen wordt afgedankt, inclusief de kosten infrastructuur en exploitatie vervoer en verwerking van dat afval, • Opruimen zwerfafval+vervoer en verwerking	<i>Cie komt met richtsnoeren voor kosten opruimen zwerfafval (lid 2 en 3)</i>

Maatregelen in de SUP-richtlijn: Vervolg

Artikel nr.	Maatregel	Datum
Artikel 8	Producentenverantwoordelijkheid	
Producten:	Lid 3. - Hygiëne doekjes (wet wipes) - Ballonnen - Tabaksproducten met filters	31 december 2024
Maatregelen: <i>Kosten dekken van</i>	• Bewustwording (art. 10) • Opruimen zwerfafval plus vervoer en verwerking • Verzamelen en rapporteren gegevens Voor <i>tabaksproducten</i> bovendien: - inzameling van afval die producten dat in openbare inzamelsystemen wordt afgedankt, inclusief kosten infrastructuur en exploitatie plus vervoer en verwerking van dat afval.	5 januari 2023

Maatregelen in de SUP-Richtlijn: Vervolg

Artikel nr.	Maatregel	Datum
Artikel 8	Producentenverantwoordelijkheid	
Producten:	lid 8 Kunststofhoudend vistuig	31 december 2024
Maatregelen:	Lidstaten (met mariene wateren) • stellen een nationaal jaarlijks minimuminzamelingspercentage vast voor het recyclen van kunststofhoudend vistuigafval • monitoren in de markt gebracht en afgedankt kunststofhoudend vistuig Producenten dekken kosten van: - gescheiden inzamelen kunststofhoudend vistuigafval + daaropvolgend vervoer en verwerking. - In artikel 10 bedoelde bewustmakingsmaatregelen	

Maatregelen in de SUP-Richtlijn: Vervolg

Artikel nr.	Maatregel	Datum
Artikel 9	Inzamelingsdoelstelling plastic flessen 77% inzameling 90% inzameling	2025 2029
Producten:	Plastic flessen tot 3 liter Maatregelen: statiegeld of doelen gescheiden inzameling voor UPV. <i>Cie: uitvoeringsmaatregelen berekening en verificatie doelstelling gescheiden inzameling.</i> <i>Cie: best practices – faciliteren statiegeld</i>	Juli 2020
Artikel 10	Bewustwordingsmaatregelen	Vanaf juli 2021
Producten:	Voedsel- en drankverpakkingen (cf art. 8 lid 2), bekers, sigarettenfilters, hygiëneproducten, ballonnen, plastic tasjes, Vistuig	

Maatregelen in de SUP-Richtlijn: Vervolg

Artikel nr.	Maatregel	Datum
Artikel 11	Coördinatie met andere relevante richtlijnen (KRM, KRW, Havenontvangstinstallaties) en met voedselveiligheid	
Artikel 12	“Bij bepalen wat SUP is speelt tendens om zwerfafval te worden vanwege volume of afmetingen, i.h.b. eenpersoonsporties, een doorslaggevende rol.” <i>Cie komt met richtsnoeren van wat als een kunststofproduct voor eenmalig gebruik in de zin van deze richtlijn moet worden beschouwd.</i>	3 juli 2020
Artikel 13 - 17	Respectievelijk: - Rapportageverplichtingen (13) - Sancties (evenredig, prop., afschrikw.) (14) - Evaluatie RI (juli 2027) 15) - Comitéprocedure (16) - Omzetting (zie de data in de sheets) (17)	

	Vermindering van verbruik	Marktbep erking	Eis inzake productont werp	Markeringsv oorschriften	Uitgebreide producentenv erantwoordeli jkheid	Streefwaard e gescheiden inzameling	Bewustma kingsmaat regelen
Houders voor voedingsmiddelen	X				X		X
Bekers voor dranken	X				X		X
Wattenstaafjes		X					
Bestek, borden, roerstaafjes, rietjes		X					
Ballonnenstokjes		X					
Ballonnen				X	X		X
Zakjes & wikkels					X		X
Drankverpakkinge n en de bijbehorende doppen en deksels			X		X		X
- Drankflessen			X		X	X	X
Filters van tabaksproducten					X		X
Hygiëneproducten :				X	X		X
- Vochtige doekjes - Maandverbanden				X			X
Lichtgewicht kunststoffen draagtassen					X		X
Vistuig					X		X

Matrix maatregelen en
SUP items

Artikel 4 en 10: ideeën?

- Artikel 4: consumptievermindering bekens en 'bakjes' (on the go)
- Zo veel mogelijk richten op hergebruik en ander gedrag.
Bijvoorbeeld lokaal, regionaal gericht / plasticvrije zones, nieuw design, circulair inkopen, green deals, etc.
- Artikel 10: gedragsverandering (bewustwording consument van plastic in producten en van 'beheersopties'). Onderzoek uitgezet.

• Ideeën?

4. Vragen?

